

# Zwolle, Laddertoets modernisering en relocatie WRZV-hallen

Gemeente Zwolle





# Zwolle, Laddertoets modernisering en relocatie WRZV-hallen

Gemeente Zwolle

|                               |                                                                                                       |
|-------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Rapportnummer:                | P00417_3                                                                                              |
| Datum:                        | 28 juni 2018                                                                                          |
| Contactpersoon opdrachtgever: | Mevrouw J. van den Berg, de heer J.P. Koppert                                                         |
| Projectteam BRO:              | Robin van Lieshout, Maartje Verhulst                                                                  |
| Trefwoorden:                  | Sporthal                                                                                              |
| Bron foto kaft:               | Hollandse Hoogte 10                                                                                   |
| Beknopte inhoud:              | Onderbouwing en advisering voor de realisatie en verruiming van functies van de WRZV-hallen in Zwolle |

BRO  
Hoofdvestiging  
Postbus 4  
5280 AA Boxtel  
Bosscheweg 107  
5282 WV Boxtel  
T +31 (0)411 850 400  
F +31 (0)411 850 401  
E [info@bro.nl](mailto:info@bro.nl)

| <b>Inhoudsopgave</b>                          | <b>pagina</b> |
|-----------------------------------------------|---------------|
| <b>1. INTRODUCTIE</b>                         | <b>2</b>      |
| <b>2. LADDER VOOR DUURZAME VERSTEDELIJING</b> | <b>4</b>      |
| <b>3. TRENDS EN ONTWIKKELINGEN</b>            | <b>6</b>      |
| <b>4. ANALYSE</b>                             | <b>10</b>     |
| 4.1 Aanbodanalyse                             | 10            |
| 4.2 Vraaganalyse                              | 13            |
| 4.3 Beleidsanalyse                            | 14            |
| <b>5. EFFECTBESCHRIJVING</b>                  | <b>17</b>     |
| <b>BIJLAGE</b>                                | <b>20</b>     |
| <b>BIJLAGE 1: BELEIDSKADER</b>                | <b>1</b>      |

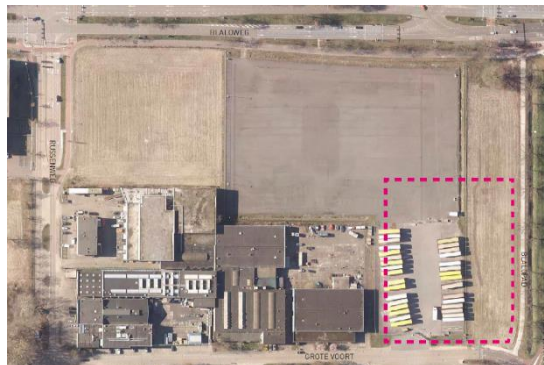
# 1. INTRODUCTIE

## Aanleiding en vraagstelling

De WRZV-hallen (sporthallen), welke naast voor regulier sportgebruik ook met enige regelmaat worden gebruikt voor de doelgroep ‘aangepast sporten’, worden door meer dan 24 verenigingen en onderwijsinstellingen gebruikt en vormen door haar brede en unieke maatschappelijke functie een belangrijke schakel in de sociale gemeenschap van Zwolle. De WRZV-hallen kunnen worden beschouwd als een sportaccommodatie die bestaat uit twee sporthallen met bijbehorende ruimten, twee kantines voorzien van een bar, waarbij de ene in het souterrain aanzienlijk kleiner van afmeting is. Door het multifunctionele karakter worden er naast sport ook concerten, vlooiemarkten, kerkdiensten en beurzen gehouden.

De huidige locatie van de WRZV-hallen aan de Buitengasthuisstraat 8 voldoet niet langer aan de eisen voor moderne sporthallen en is daardoor niet langer toekomstbestendig. De bestaande hallen zijn gedateerd en de onderhoudsstaat van het gebouw is nu matig tot slecht. De parkeermogelijkheden zijn beperkt en de bereikbaarheid kan beter. Ook qua duurzaamheid zijn er grote verbeteringen mogelijk. In 2016 is de gemeente Zwolle gestart met een onderzoek (varianten-/locatiestudie) voor wat betreft de bestaande WRZV-hallen. Hierin is onderzocht of nieuwbouw of renovatie de voorkeur heeft. Op basis hiervan is door de raad en het college besloten om nieuwbouw van de WRZV-hallen op Voorsterpoort te realiseren (kavel voormalig BeersStork), naast de Kamperlijn. Deze locatie kan een meer toekomstbestendig en modern sporthallencomplex faciliteren, wat ook in de toekomst zorgt voor het behoud van sportvoorzieningen met een dergelijke brede en unieke maatschappelijke functie.

**Figuur 1.1: planlocatie**



### **Ladder voor duurzame verstedelijking**

De beoogde locatie op Voorsterpoort heeft momenteel een bedrijfsbestemming in het vigerende bestemmingsplan 'Voorsterpoort' (juni 2013). Om de verplaatsing van de WRZV-hallen mogelijk te maken moet het bestemmingsplan worden gewijzigd. In het kader van art. 3.1.6 lid 2 van het Besluit ruim-

#### **Ladder voor Duurzame Verstedelijking (art. 3.1.6 Besluit ruimtelijke ordening)**

Dit is een wettelijk verplicht motiveringsinstrument, dat doorlopen moet worden voor iedere 'nieuwe stedelijke ontwikkeling'. Per 1 juli 2017 luidt het tweede lid van art. 3.1.6. als volgt: "De toelichting bij een bestemmingsplan dat een nieuwe stedelijke ontwikkeling mogelijk maakt, bevat een beschrijving van de behoefte aan die ontwikkeling, en, indien het bestemmingsplan die ontwikkeling mogelijk maakt buiten het bestaand stedelijk gebied, een motivering waarom niet binnen het bestaand stedelijk gebied in die behoefte kan worden voorzien."

telijke ordening ('Bro') moet bij een nieuwe stedelijke ontwikkeling de ladder voor duurzame verstedelijking doorlopen worden. Voor het onderhavig initiatief kan worden beargumenteerd dat het een nieuwe stedelijke ontwikkeling betreft.

Zoals blijkt uit bovenstaande kader gaat het bij de ladder primair om het aantonen van de behoefte. Voor sporthallen zal deze behoefte primair kwalitatief worden beschreven. Dit rapport bevat een nadere beschrijving en (kwalitatieve) onderbouwing van het initiatief en een beschrijving van de effecten.

### **Planinitiatief nader toegelicht**

Op basis van het gemeentelijk ontwikkelingskader van de WRZV-hallen (2018) gelden de volgende programmatische uitgangspunten:

- een grote sporthal van 28x48x9m (1.344 m<sup>2</sup> nvo)
- een kleine sporthal van 24x44x7m (1.056 m<sup>2</sup> nvo)
- ondergeschikte horeca van ca. 422 m<sup>2</sup> nvo.
- overige faciliteiten als kleedruimten, toestelberging, entreehal enzovoorts van ca. 577 m<sup>2</sup> nvo.
- toeslagen in verband met indelingsverlies, installaties, verkeersruimte en constructie

Het totale bouwprogramma zal daarmee uitkomen op een bvo van circa 4000 m<sup>2</sup> bvo, waarbij er wordt uitgegaan van het stapelen van de horeca en kleedkamers in 2 lagen. Het te gebruiken bouwvlak (excl. parkeren en andere onbebouwde ruimte) is 4.000 m<sup>2</sup> (80x50m).

In algemene zin is in het ontwikkelkader nadrukkelijk aandacht voor onder andere een hoogwaardige uitstraling, een goede samenhang met de omgeving, groen, duurzaamheid (gebouw), optimistische uitstraling (lichte gevels, veel glas, gedeeltelijke groene gevels en incidentele kleuraccenten), goede toegankelijkheid voor de doelgroep 'aangepast sporten' en ruimvoldoende parkeerplaatsen op eigen terrein van het sportcomplex conform de gemeentelijke normen.

Ten opzichte van de bestaande hallen zal sprake zijn van een beperkte schaalvergroting, maar in algemene zin op basis van aard, samenstelling en functie, moet gesproken worden van een verplaatsing.

## 2. LADDER VOOR DUURZAME VERSTEDELIJING

Navolgend is op basis van de belangrijkste conclusies uit onderhavig onderzoek het planinitiatief getoetst aan de ladder voor duurzame verstedelijking.

### Behoefte

Het initiatief voor verplaatsing en nieuwbouw van de WRZV-hallen speelt in op de behoefte, om de volgende redenen:

- De huidige WRZV-hallen vervullen een belangrijke rol in de verzorgingsstructuur van sportaccommodaties. De WRZV-hallen hebben een multifunctioneel karakter, worden door meer dan 24 verenigingen en onderwijsinstanties gebruikt en maken sport toegankelijk voor de doelgroep 'aangepast sporten'. Doordat het bestaande complex niet langer toekomstbestendig is (beperkt parkeren, verouderd gebouw, weinig duurzaam, voldoet niet meer aan moderne eisen voor een sportaccommodatie conform de NOC\*NSF) is modernisering noodzakelijk om ook in de toekomst de belangrijke maatschappelijke en sociale functie, onder andere voor mensen met lage inkomens, te kunnen blijven vervullen.
- Op basis van trends en ontwikkelingen moet geconcludeerd worden dat sport en bewegen steeds belangrijker wordt als onderdeel van een gezonde en bewuste maatschappij. Sport is een levensstijl. Dit vraagt om goede, moderne en kwalitatief hoogwaardige accommodaties die kunnen voorzien in de nieuwe sportbehoefte. Dit is primair een kwalitatieve opgave. Door de verplaatsing en modernisering van de WRZV-hallen wordt ingespeeld op trends en ontwikkelingen en daarmee een behoefte.
- Beleidsmatig wordt zowel op niveau van het Rijk, de provincie als de gemeente Zwolle veel aandacht besteed aan sport en beweging. Een hoge mate van sportparticipatie is belangrijk voor de gezondheid en het welzijn van mensen. In Zwolle is de sportparticipatie bovengemiddeld. Bovendien heeft Zwolle veel verschillende faciliteiten voor verschillende doelgroepen en sporten. De WRZV-hallen maken hier een belangrijk onderdeel vanuit en met de modernisering en verplaatsing kunnen de doelstellingen ten aanzien van sport en bewegen beter gerealiseerd worden.
- De beoogde nieuwe locatie ligt nabij de huidige sporthallen. Hierdoor blijft het sportcomplex binnen hetzelfde verzorgingsgebied en zijn er geen onaanvaardbare verschuivingen in de verzorgingsstructuur te verwachten. Bovendien wordt het aanbod in het verzorgingsgebied versterkt door de modernisering van het sporthalcomplex, waardoor de gebruikers in het verzorgingsgebied meer en beter toegang hebben tot een moderne sportvoorziening.
- Voorsterpoort zal volgens de ambitie van de gemeente Zwolle in de toekomst een hoogwaardig en flexibele zone zijn waarop verschillende programma's kunnen landen. Het initiatief draagt daarmee bij aan de verdere versterking van Voorsterpoort door naast een duurzaam en hoogwaardig gebouw ook nadrukkelijk aandacht te hebben voor de omgevingskwaliteit. De ontwikkeling van de nieuwe WRZV-hallen zal een impuls geven/aanjager zijn voor een verdere ontwikkeling van het gebied Voorsterpoort.

- Verder zijn klimaatadaptatie, energietransitie en circulaire economie belangrijke pijlers in het coalitieakkoord van Zwolle. De ontwikkeling van de nieuwe sporthallen speelt hierop in, omdat deze energieneutraal dient te worden gerealiseerd. Dit sluit daarmee aan op een behoefte.
- Van onaanvaardbare effecten op de leegstand en de omgevingskwaliteit zal geen sprake zijn. Door de verplaatsing van de WRZV-hallen ontstaan nieuwe mogelijkheden op de achterblijvende locatie. Hiervoor is reeds een maatschappelijke instelling in beeld.
- Aangezien de WRZV-hallen een specifieke doelgroep 'aangepast sporten' bedienen, blijven voldoende kansen bestaan voor andere sporthallen om te kunnen blijven functioneren, evenals private sportvoorzieningen zoals fitness. Hierdoor zijn geen onaanvaardbare effecten te verwachten op het ondernemersklimaat.
- Per saldo moet geconcludeerd worden dat het initiatief voorziet in een behoefte en dat er positieve effecten te verwachten zijn op de verzorgingsstructuur van sportaccommodaties. Van onaanvaardbare effecten op het woon-, leef- en ondernemersklimaat zal geen sprake zijn.



### 3. TRENDS EN ONTWIKKELINGEN

In deze paragraaf wordt een beschrijving gegeven van de belangrijkste trends en ontwikkelingen in sport(accommodaties).

#### **Sport als leisure-activiteit**

- De Nederlander heeft gemiddeld steeds meer vrije tijd. Deze tijd wordt zeer divers ingevuld, waarbij ook sport een nadrukkelijke rol speelt. De mate waarin men aan sport (als activiteit) doet is al jaren stabiel, maar bij sommige onderdelen is een beperkte toename waar te nemen<sup>1</sup>.
- In het verlengde van het bovenstaande neemt de sportparticipatie in traditionele verenigingen en als vrijwilliger af. Er ontstaat een sportbehoefte die meer gericht is op flexibele vormen van sport, vooral in ongeorganiseerd of anders georganiseerd verband. Kortweg wil men die sport beoefenen waar men op dat moment behoefte aan heeft op het tijdstip en de plaats waar men dat zelf wil, zonder gebonden te zijn aan vaste structuren of vrijwilligerstaken.
- Jongeren doen over het algemeen meer aan sport dan ouderen. Ook blijkt dat hoger opgeleiden meer sporten dan lager opgeleiden. Over het algemeen kan sport ook worden beschouwd als onderdeel van een bewuste en gezonde levensstijl.
- Op basis van winkelomzet heeft InRetail het aandeel van verschillende sportbranches onderzocht. Hieruit blijkt dat fitness cardio/kracht, hardlopen en wandelen veruit de belangrijkste sportactiviteiten in Nederland zijn<sup>2</sup>.

#### **Toekomstbestendige sportaccommodaties**

- Vooral bij grotere gemeenten zijn capaciteitsvraagstukken (clustering, schaalvergroting, nieuwbouw, sluiting) een belangrijk thema in het sportaccommodatiebeleid. Dit is actueel omdat door groei van de bevolking in deze gemeenten druk op de ruimte ontstaat. Dit vraagt om nieuwe keuzes<sup>3</sup>.
- De vraag naar kwalitatieve hoogwaardige sportaccommodaties blijft hoog en sluit goed aan op beleidskaders ten aanzien van gezond leven, meer bewegen en een duurzame levensstijl. In algemene zin is een beleidsomslag waar te nemen: van kwantiteit naar kwaliteit.
- Het NOC\*NSF heeft in haar Handboek voor Sportaccommodaties richtlijnen opgenomen waaraan toekomstbestendige sportaccommodaties moeten voldoen. Deze richtlijnen gaan onder andere in op de minimale omvang van een sporthal (ten minste 24x44x7m), de inrichting van sportzalen, het gebruik van sportzalen, etc. Voor veel sportaccommodaties ligt een opgave om te moderniseren conform moderne maatstaven voor moderne accommodaties.
- Steeds vaker wordt het initiatief genomen om duurzaam te bouwen of te verbouwen en zo te besparen op de energie- en onderhoudslasten<sup>4</sup>. In een publicatie van de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland (2015) worden vele voorbeelden gegeven, van LED-verlichting tot zonnepanelen, warmteterugwinning en minder gewasbeschermingsmiddelen.

---

<sup>1</sup> PBL (2014), Rapportage Sport.

<sup>2</sup> InRetail (2016), Sportfocus 2016.

<sup>3</sup> Monitor Lokaal Sportbeleid 2016

<sup>4</sup> Monitor lokaal sportbeleid 2016

- De belangrijkste aandachtspunten zijn het (beperken van het) gebruik van stroomeenheden (energie, water), duurzaam bouwen en het milieuvriendelijk beheren van buitensportaccommodaties<sup>5</sup>. De grootste milieubelasting door sport lijkt te worden veroorzaakt door het energiegebruik.

### **Behoefte aan (binnen)sportaccommodaties**

- Er bestaan grote (regionale) verschillen in de behoefte naar verschillende sportaccommodaties (zie figuur 3.1). Gemeenten met een grote bevolkingsgroei en instroom bij de onderste leeftijdsgroepen zien een toename in de accommodatiebehoefte, terwijl gebieden waar de krimp en vergrijzing hoogtij voert een omgekeerd beeld zien<sup>6</sup>. In algemene zin blijft de behoefte naar sportvelden en sport in de openbare ruimte hoog.
- In de planologische kengetallen wordt gesproken van een bandbreedte van een sporthal per 15.000 tot 20.000 inwoners. In de praktijk is er landelijk sprake van een sporthal per 10.000 inwoners. Daarentegen geldt voor sportzalen een bandbreedte van een sportzaal per 10.000 tot 12.500 inwoners terwijl er in de praktijk slechts een sportzaal per 25.000 inwoners aanwezig is.
- Het zijn vooral individuele achtergrondkenmerken en sociale omgevingsfactoren die een rol spelen bij het niet-sporten.
- In de navolgende figuur is een prognose van het aantal sportaccommodaties in Nederland weergegeven. Hieruit blijkt dat het aanbod naar verwachting ongeveer stabiel zal blijven tot 2030<sup>7</sup>. Vanwege de vergrijzing, de ontgroening en een groeiend aandeel niet-westerse migranten zal de vraag naar verschillende sporten verschuiven. Naar verwachting zal het aantal voetbalvelden en basketbalhallen afnemen, terwijl de vraag naar golf, fitness en andere sporten zal toenemen<sup>8</sup>.
- Veel sportaccommodaties zullen in de toekomst van publiek naar privaat gaan, vanwege de commercialisering van het vrijetijdsaanbod. De fitnessbranche en ook yogascholen zijn een hiervan een goed voorbeeld: zij openden in de laatste decennia een recordaantal accommodaties. Door de toename van de ongeorganiseerde sport (-) is er minder behoefte aan sportaccommodaties en komt de openbare ruimte steeds meer in beeld als locatie voor sport, bewegen en actieve vormen van recreatie. In de toekomst moet rekening gehouden worden met een verschuiving van het soort accommodaties en de locaties.

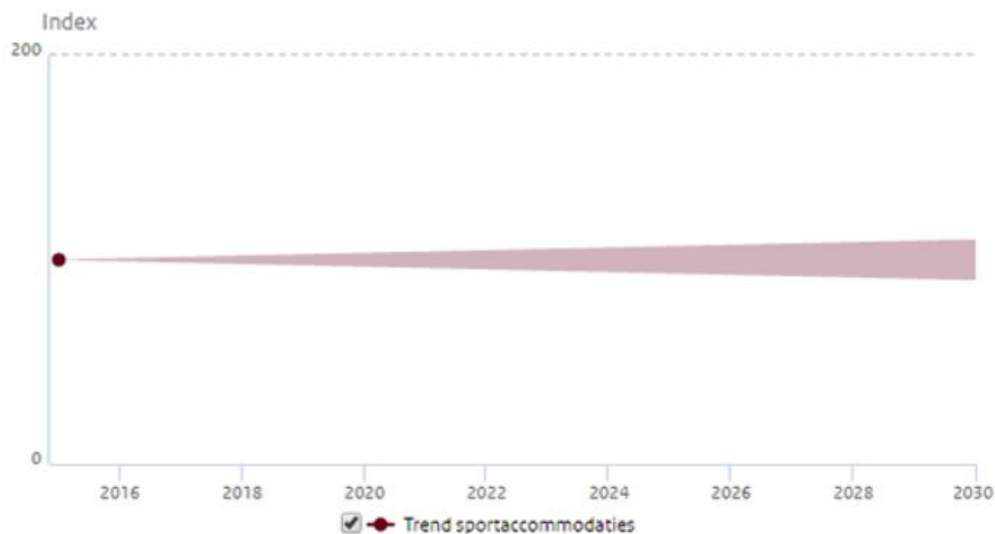
<sup>5</sup> Sportaccommodaties in Nederland: Kaarten en kengetallen 2016

<sup>6</sup> Vraag en aanbod van sportaccommodaties 2017

<sup>7</sup> Ministerie Volksgezondheid en Milieu, Sport en Bewegen in cijfers (2016).

<sup>8</sup> Ministerie van Volksgezondheid en Milieu, Sport en bewegen in cijfers (2016)

**Figuur 3.2: prognose sportaccommodaties Nederland**



- Indexgetal 2015=100
- Projecties naar de toekomst zijn op basis van kwalitatieve oordelen van de expertwerkgroep

**Dicht-  
heid en  
afstand  
sportac-  
commo-  
daties**

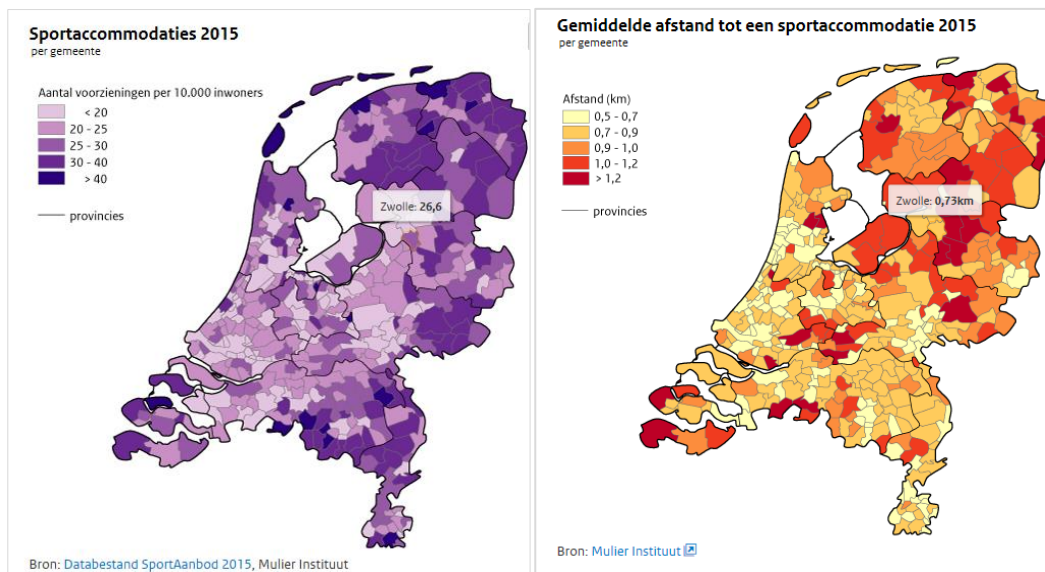
- De kern-  
indicator

Sportaccommodaties is een van de twee ruimtelijke kernindicatoren en drukt de dichtheid van sportaccommodaties per 10.000 inwoners (zie figuur 3.3). De score voor Nederland in 2015 op de kernindicator Sportaccommodaties is 21,6. Voor Zwolle ligt deze indicator op 26,6 wat aangeeft dat er een relatief hoge dichtheid van sportaccommodaties per 10.000 inwoners is in Zwolle.

- Gemiddeld ligt de dichtstbijzijnde sportaccommodatie op minder dan 800 meter van de eigen woning. Het fitnesscentrum, de voetbal- en tennisaccommodatie én de sporthal liggen gemiddeld binnen een straal van 1,6 kilometer van huis.

**Figuur 3.3: gemiddelde dichtheid en afstand tot sportaccommodaties Nederland 2015<sup>9</sup>**

<sup>9</sup> Volksgezondheid en zorg: Sport op de Kaart 2016



## Conclusies

Uit trends en ontwikkelingen blijkt dat de behoefte naar sport over het algemeen stabiel blijft, maar dat wel verschuivingen plaatsvinden binnen verschillende sporten, de bijbehorende accommodaties en locaties. Er blijken grote regionale verschillen te bestaan in de behoefte. Er ligt met name een (toenevende) behoefte naar moderne sportaccommodaties in grotere steden met bevolkingsgroei en veel jongeren. In algemene zin geldt dat er met name een opgave ligt om de kwaliteit van het huidige sportaccommodatieaanbod beter te laten aansluiten op de behoefte van de gebruikers. Dit vraagt om lokale keuzes ten aanzien van concentratie, locatie en kwaliteit (duurzaamheid) van het vastgoed.

In september 2016 is de gemeente Zwolle gestart met een varianten/locatiestudie voor wat betreft de bestaande WRZV-hallen. Hieruit is gebleken dat de bestaande locatie niet meer voldoet en dat nieuwbouw en relocatie boven renovatie wordt gekozen. Realisatie van een modern en up to date sporthallencomplex voldoet aan de huidige eisen en ambities van Zwolle en hierdoor gaan huidige sportieve en maatschappelijke functies niet verloren. In kwalitatieve zin speelt het beoogde planinitiatief daarvoor nadrukkelijk in op landelijke trends en ontwikkelingen.

Zwolle had in 2015 een score van 26,6 op de kernindicator sportaccommodaties. Dit betekent dat er in Zwolle per 10.000 inwoners meer sportaccommodaties zijn dan gemiddeld in Nederland. Dit kan verklaard worden door de regionale verzorgingsfunctie van de stad. De gemiddelde afstand tot een sportaccommodatie op 0,7 kilometer van huis. Dit betekent dat men in Zwolle relatief veel sport nabij de eigen woning heeft. Ook in kwantitatieve zin speelt het initiatief in op trends en ontwikkelingen. Hoewel het aanbod aan sportaccommodaties in Zwolle momenteel bovengemiddeld is, bedienen de WRZV-hallen een belangrijke niche (doelgroep 'aangepast sporten') in sport die de gemeente Zwolle graag wil behouden. Het planinitiatief betreft een verplaatsing van een bestaande sportaccommodatie. Hierdoor neemt het aanbod per saldo niet toe, maar wordt vooral ingezet op een hogere kwaliteit.

## 4. ANALYSE

### 4.1 Aanbodanalyse

#### Ontwikkelingen sportvoorzieningen gemeente Zwolle algemeen

In het Masterplan Sportaccommodaties (2009) van de gemeente Zwolle is geconstateerd dat de sportaccommodaties goed gespreid zijn over de stad en dat deze qua aantal, capaciteit en kwaliteit goed zijn. Sinds die tijd is de kwaliteit en kwantiteit van de voorzieningen toegenomen met de realisatie van de nieuwe zwembaden (de Vrolijkheid; Stadshagen en bij hogeschool Windesheim), de nieuwe hockeyaccommodatie op het Hooge Laar, het Landstede sportcentrum en de nieuwe sporthal bij het Anker in Westenholte. Ook is het Openluchtbad gerenoveerd waardoor de unieke kenmerken van dit bad behouden zijn gebleven. Zo ligt er een 50-meter bad die geschikt is voor (internationale) zwemwedstrijden. Sinds het voorjaar van 2016 is de beschikking over een wielervedstrijdenbaan in Stadshagen, dit is echter een tijdelijke voorziening. Het streven is er op gericht elders in de stad een definitieve voorziening te realiseren. Daarnaast heeft Zwolle veel en goed gespreide sport- en beweegvoorzieningen al dan niet in de openbare ruimte zoals de trap- en basketbalveldjes, fitnessstuinen bij zorgvoorzieningen, sportparken en in openbare parken.

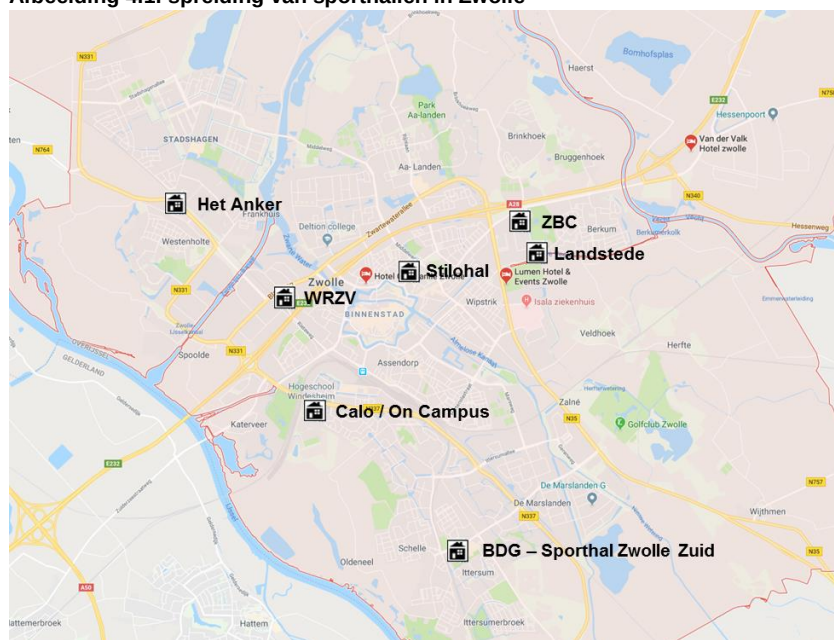
#### Aanbod sporthallen Zwolle

- Op basis van de gegevens uit de Sportatlas is te vinden dat Zwolle naast de WRZV-hallen 6 (grotere) sporthallen telt<sup>10</sup>. Deze locaties zijn navolgend nader uiteengezet.
- Geconcludeerd kan worden dat de sportvoorzieningen in Zwolle een goede ruimtelijke spreiding hebben. Bovendien is de kwaliteit van het aanbod op veel plekken goed door recente modernisering.
- De WRZV-hallen hebben een belangrijke verzorgingsfunctie voor de inwoners uit Stadshagen en de andere wijken in het noordwesten van Zwolle. Daarnaast vervullen de WRZV-hallen een unieke sociale en maatschappelijke functie in de sportvoorzieningenstructuur. Door de sporthal te verplaatsen gaan de huidige sportieve en maatschappelijke functies niet verloren voor de(ze kant van de) stad.

---

<sup>10</sup> Sportatlas 2017.

Afbeelding 4.1: spreiding van sporthallen in Zwolle<sup>11</sup>



Navolgend is het aanbod aan sporthallen (vanuit de Sportatlas) in de gemeente Zwolle nader uiteen-gezet. Sportzaal Gerenlanden is niet in deze analyse opgenomen, omdat het alleen een sportzaal be-treft en geen sporthal<sup>12</sup>.

- **Sporthal Stilohal:** Deze locatie is al enige jaren geleden door de gemeente Zwolle afgestoten als sportaccommodatie, omdat er nieuwe en voldoende ruimte ontstond bij Landstede. Voorjaar 2017 is door de raad ingestemd met een Plan van Aanpak aangaande de locatie om deze te ontwikke-len tot een woningbouwlocatie. Randvoorwaardelijk daarvoor is de sloop van de hal. Er komt ook geen andere (juridisch/planologische) (binnen)sportfunctie terug.
- **Sporthal ZBC:** Dit is een speciaal voor badminton gebouwde sporthal met in totaal twaalf banen en een restaurant. Er zijn ook andere verenigingen, zoals onderwijs, volleybal en basketbal die gebruik maken van deze accommodatie.
- **Calo / On Campus:** On Campus is een modern, multifunctioneel sportcomplex in Zwolle, naast hogeschool Windesheim, met drie zwembaden, een fitnesscentrum, klimmuur, judozaal en veer-tien sportzalen.
- **Landstede Sportcentrum:** Een multifunctionele topsportaccommodatie voor onder andere stu-denten van Landstede Sport & Bewegen en het Centre for Sports & Education. Het Theater van de Sport beschikt over een vijf sportzalen, een danszaal, fitnessruimte, vier vergaderzalen en Bu-sinesslounge.
- **Sporthal Zwolle-Zuid:** De BDG-sporthal is vanaf 2015 omgedoopt tot Sporthal Zwolle-Zuid. In 2013 is de vloer van de sporthal geheel vernieuwd en op verzoek van de gehandicaptensport be-schikt de sporthal over een demontabele hellingbaan. Daarnaast is er een moderne kantine.

<sup>11</sup> Volksgezondheid en zorg: Sport op de Kaart 2016

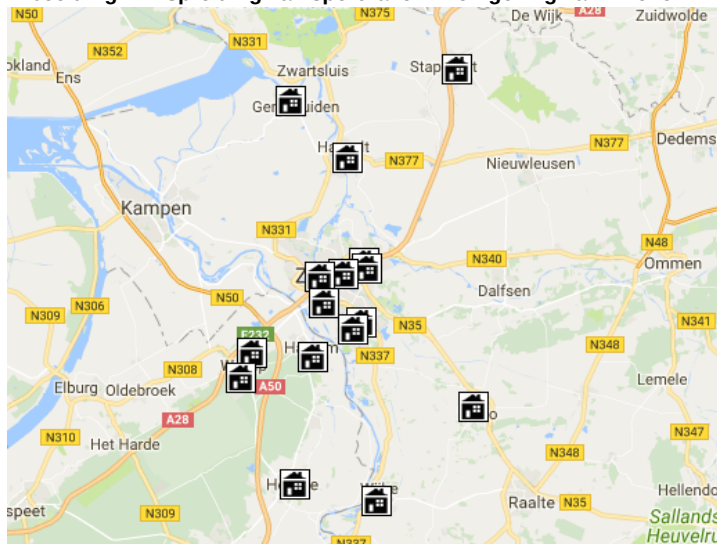
<sup>12</sup> Een sporthal omvat drie gymzaaldelen en omvat circa 1.056 m<sup>2</sup> tot 2.816 m<sup>2</sup> aan netto vloeroppervlak.

- **Het Anker:** Het Anker bevat een wijkcentrum met drie vergaderruimtes en een bestuurskamer, een ontmoetingsruimte, een grote sportzaal die door scheidingswanden gedeeld kan worden en een multifunctionele dansruimte. Basisscholen uit de wijken Westenholte en Stadshagen maken voor hun gymnastieklessen gebruik van de sporthal. Ook zijn diverse verenigingen verhuisd naar het nieuwe onderkomen.
- **Overige:** Vanuit de nulmeting sportaccommodaties zijn er ook een aantal accommodaties opgenomen. Dit zijn voornamelijk sportzalen behorende bij onderwijsinstellingen, zoals AOC de Groene Welle, Greidanus en Meander. Het Bewegingshuis en Deltion zijn in de Sportatlas niet opgenomen, maar zijn hieronder wel kort besproken, omdat het hier sporthallen betreft.
  - *Bewegingshuis:* Het Bewegingshuis is in de wijk Stadshagen gelegen. De binnensportaccommodatie bestaat uit een sporthal en een gymzaal. De accommodatie wordt met name gebruikt voor het bewegingsonderwijs van diverse basisscholen. Daarnaast maken verenigingen gebruik van deze accommodatie voor volleybal, gymnastiek en zaalkorfbal.
  - *Deltion:* In de nieuwbouw van het Deltion College zijn diverse binnensportruimtes opgenomen, waaronder een danszaal, drie gymzalen, sporthal en vechtsportruimte. De binnensportaccommodaties worden gebruikt voor het bewegingsonderwijs van de onderwijsinstelling en door sportverenigingen.

### Aanbod sporthallen omgeving Zwolle

In de nabije omgeving van Zwolle (een straal van 15 kilometer) zijn er circa 10 sporthallen te vinden. Deze hallen zijn voornamelijk ten zuiden van Zwolle te vinden. Wezep, Hasselt en Hattem liggen het dichtst in de buurt en hebben gezamenlijk 4 sporthallen. Heerde, Wijhe, Heino, Staphorst en Genemuiden liggen wat verder weg en hebben ieder een sporthal per kern/gemeente. De sporthallen in de regio hebben met name een lokale verzorgingsfunctie voor de inwoners van de eigen wijk, het dorp en/of de gemeente.

Afbeelding 4.2: spreiding van sporthallen in omgeving van Zwolle<sup>13</sup>



<sup>13</sup> Volksgezondheid en zorg: Sport op de Kaart 2016

### Conclusie aanbodanalyse

Het aanbod aan sportaccommodaties in de gemeente Zwolle is momenteel grotendeels op orde. Het aanbod is relatief ruim, maar voorziet ook in een behoefte ten aanzien van specifieke niches in de sport, waaronder een zwembad met Olympische afmetingen, een wielervedbaan, een multifunctionele topsportaccommodatie, een sportaccommodatie voor de doelgroep 'aangepast sporten'. Dit laatste staat centraal bij de WRZV-hallen. Dit sportcomplex vervult een belangrijke functie binnen de sportvoorzieningsstructuur in de gemeente Zwolle. Met het beoogde planinitiatief kan deze belangrijke maatschappelijke en sociale functie ook in de toekomst behouden blijven in Zwolle.

## 4.2 Vraaganalyse

### Bevolkingsprognose

In de navolgende tabellen zijn de bevolkingsprognoses van de gemeente Zwolle weergegeven op basis van de gemeentelijke prognose (2012) en de Primos prognose (2018).

Tabel 4.1: demografische gegevens gemeente Zwolle naar aantal en leeftijdscategorieën<sup>14</sup>

|                        | 2018    | 2020    | 2025    |
|------------------------|---------|---------|---------|
| 0-3 jaar               | 5%      | 5%      | 5%      |
| 4-11 jaar              | 10%     | 10%     | 9%      |
| 12-17 jaar             | 7%      | 7%      | 7%      |
| 18-24 jaar             | 9%      | 9%      | 9%      |
| 25-39 jaar             | 22%     | 22%     | 22%     |
| 40-54 jaar             | 20%     | 20%     | 19%     |
| 55-64 jaar             | 11%     | 12%     | 12%     |
| 65-74 jaar             | 9%      | 9%      | 9%      |
| 75-84 jaar             | 4%      | 5%      | 5%      |
| 85 jaar e.o.           | 2%      | 2%      | 2%      |
| Totaal aantal inwoners | 128.650 | 130.910 | 136.370 |

<sup>14</sup> O&I Zwolle, 2012



**Tabel 4.2: demografische gegevens regio stedendriehoek Zwolle naar aantal en leeftijdscategorieën<sup>15</sup>**

|                        | 2020    | 2025      | 2030      | 2035      | 2040      |
|------------------------|---------|-----------|-----------|-----------|-----------|
| < 14 jaar              | 17%     | 17%       | 17%       | 17%       | 17%       |
| 15-29 jaar             | 18%     | 17%       | 16%       | 15%       | 15%       |
| 30-44 jaar             | 17%     | 18%       | 18%       | 18%       | 17%       |
| 45-64 jaar             | 28%     | 26%       | 25%       | 23%       | 23%       |
| 65-74 jaar             | 11%     | 12%       | 12%       | 13%       | 12%       |
| 75+ jaar               | 9%      | 10%       | 12%       | 14%       | 15%       |
| Totaal aantal inwoners | 992.457 | 1.004.364 | 1.012.115 | 1.016.447 | 1.014.607 |

Op basis van landelijke en gemeentelijke bevolkingsprognoses van de gemeente Zwolle kan geconcludeerd worden dat het inwoneraantal van de gemeente Zwolle de komende jaren nog redelijk gaat stijgen, met circa 8.000 inwoners tot 2025 (+6%). Ook in de regio Zwolle is sprake van bevolkingsgroei, maar deze groei kan (bijna) volledig worden verklaard door de gemeente Zwolle.

#### *Naar leeftijdscategorie*

In Zwolle betreft de toename van het aantal inwoners volgens de prognose een evenredige toename naar de huidige leeftijdsverdeling. Op basis van de regionale prognose moet rekening worden gehouden met een sterke vergrijzing en beperkte afname van het aantal jongvolwassenen. Aangezien de leeftijdsverdeling in de gemeente Zwolle de komende jaren nagenoeg vergelijkbaar blijft, zullen de demografische transformaties in de regio primair betrekking hebben op de kleinere dorpen/steden rondom Zwolle. Dit is ook conform landelijke trends.

#### **Sportparticipatie**

Uit cijfers van het Ministerie van Volksgezondheid en Milieu blijkt dat Zwolle in de sportparticipatie al jaren hoog scoort. Daarnaast is ook het aandeel sporters dat lid is van één of meerdere sportverenigingen hoog ten opzichte van landelijke cijfers. Een hoge mate van sportparticipatie als activiteit en in bij instituten geeft een beeld van de vraag. Op dit moment is er sprake van een bovengemiddelde vraag ten opzichte van het landelijk gemiddelde.

## **4.3 Beleidsanalyse**

Het planinitiatief past binnen de vigerende beleidskaders, omdat:

- Sport en bewegen zijn belangrijke onderwerpen in het gezondheidsbeleid van de gemeente Zwolle. Belangrijke uitgangspunten zijn een hoge sportparticipatie binnen alle doelgroepen, een goede en stevige sportinfrastructuur met een kwalitatief goed sportaanbod binnen een veelheid van sportdisciplines en een stevig accommodatiebeleid, met een zeer goed kwalitatief en kwanti-

<sup>15</sup> Primos 2018

tatief accommodatieaanbod. Deze beleidsuitgangspunten sluiten ook aan op provinciale en landelijke gezondheids-, participatie-, welzijns- en zorgdoelstellingen. Het initiatief speelt in op deze beleidsuitgangspunten, omdat:

- WRZV-hallen vervullen een belangrijke maatschappelijke en sociale verzorgingsfunctie voor specifieke doelgroepen (de doelgroep 'aangepast sporten' . Door het planinitiatief wordt deze functie ook naar de toekomst toe geborgd.
- Het initiatief zet in op het verhogen van de kwaliteit van de bestaande WRZV-hallen op het gebied van bereikbaarheid, parkeermogelijkheden, duurzaamheid en ruimtelijke uitstraling.
- Het initiatief zet in op een toekomstbestendig multifunctioneel sportcomplex voor verschillende (specifieke) doelgroepen en sporten.
- Vanuit het *Actieplan Sport en bewegen* wordt ingezet op verbindingen maken met andere beleids-terreinen om in het kader van (arbeids)participatie, gezondheid, welzijn en zorg gezamenlijk op te trekken. Vanuit dit plan is het kerndoel een bijdrage te leveren aan vitale inwoners. Door met verschillende beleidsterreinen op te trekken, liggen er ook kansen om sport te verbinden met maatschappelijke en arbeidsparticipatie. Doordat er verschillende activiteiten binnen de sporthallen gefaciliteerd worden, en met het beoogde initiatief dit ook in de toekomst verder gecontinueerd dan wel versterkt kan worden, voldoet het initiatief aan de wens om maatschappelijke- en arbeidsparticipatie te stimuleren. Door nieuwbouw te plegen en de functies van de sporthal te verplaatsen, worden de uitgangspunten voor deze vormen van participatie versterkt.
- Een modern en toekomstbestendig sporthalcomplex met een kwalitatief hoogwaardige uitstraling, goede bereikbaarheid en voldoende parkeren sluit goed aan op de gewenste ruimtelijke en programmatische ambities voor Voorsterpoort. In 2012 is voor dit gebied het *Ontwikkelkader Voorsterpoort* vastgesteld. Dit kader beoogt de realisering van een toekomstbestendige, hoogwaardige en flexibele zone waar een mix van programma is: werken, winkelen, ontspannen en ontdekken.
- Klimaatadaptatie, Energietransitie en Circulaire economie zijn belangrijke pijlers in het coalitieakkoord en in de contouren van de *nog te ontwikkelen Zwolse omgevingsvisie*. Het college heeft klimaatadaptatie en energietransitie benoemd als speerpunten voor de toekomstige stad Zwolle waarin het prettige wonen, werken en recreëren is. Zwolle wil koploper zijn in het praktisch maken van het energieakkoord en de deltabeslissing Ruimtelijke Adaptatie en ziet klimaatadaptatie en energietransitie als kans om te innoveren en als verdienmodel. Als onderdeel van het planinitiatief wordt nadrukkelijk ingezet op een duurzaam gebouw.
- Het *Masterplan Sportaccommodaties 2009* zet eveneens in op de multifunctionaliteit van sportaccommodaties. De multifunctionaliteit van de sportaccommodatie komt al in het huidige gebruik tot uiting en kan in de vernieuwde sporthal nog beter tot uiting komen.
- In de *Nulmeting Sportaccommodaties 2011* is door gemeente Zwolle een basisvisie geformuleerd op multifunctionaliteit en medegebruik voor de sportaccommodaties in Zwolle. Momenteel voldoen de WRZV-hallen al aan deze visies en het is zaak om hier ook in het toekomstige gebouw invulling aan te geven.
- Vanuit het gezondheidsbeleid en evenementenbeleid wordt voornamelijk gesteld dat iedereen in de gemeente voldoende gezond moet zijn en dit kan op veel verschillende manieren bereikt worden. De modernisering en relocatie van de WRZV-hallen kan hier een bijdrage aan leveren, omdat het toekomstperspectief van deze sportvoorzieningen toeneemt. Daarnaast is het de ambitie om

meer sportgerelateerde evenementen te organiseren. De aanwezigheid van een nieuwe, duurzame sportaccommodatie kan bijdragen om deze ambitie te verwezenlijken.

## 5. EFFECTBESCHRIJVING

Vanuit de ladder staat het aantonen van de behoefte centraal. Daarnaast moeten ook de ruimtelijk-functionele effecten van het planinitiatief in beeld gebracht worden en mogen deze niet onaanvaardbaar zijn voor ruimtelijk relevante onderwerpen, zoals de voorzieningenstructuur, de verzorgingsstructuur, de leegstand en in het verlengde daarvan het woon-, leef- en ondernemersklimaat. Navolgend wordt ingegaan op de te verwachten ruimtelijk-functionele effecten van het planinitiatief:

- Door de groei van de bevolking neemt ook de behoefte naar kwalitatief hoogwaardige sportaccommodaties toe. Uit trends en ontwikkelingen blijkt dat sport een steeds belangrijker onderdeel wordt van de levensstijl van mensen. In Zwolle is het aanbod momenteel in kwantiteit op orde, maar in kwalitatieve zin is een modernisering op onderdelen noodzakelijk om ook in de toekomst een verzorgingsfunctie te kunnen blijven vervullen. Door modernisering en relocatie van de WRZV-hallen, neemt de kwaliteit van het sportcomplex aanzienlijk toe. Er wordt ingespeeld op een goede bereikbaarheid, voldoende parkeren, hoogwaardige (ruimtelijke) uitstraling, duurzaamheid en moderne sportvoorzieningen (schaalvergroting). Hierdoor neemt het perspectief van de WRZV-hallen, die een belangrijke maatschappelijke en sociale functie hebben voor de gemeente Zwolle, toe. Door de sporthal te verplaatsen gaan de huidige sportieve en maatschappelijke functies niet verloren voor de stad Zwolle en deze functies kunnen voor een lange periode worden gecontinueerd.
- Gezien het feit dat de locatie van de nieuwbouw op geringe afstand ligt van de huidige locatie, de achterblijvende locatie wordt getransformeerd (niet zijnde een sportvoorziening) en het een relocatie betreft, worden er geen onaanvaardbare effecten verwacht op andere sportvoorzieningen. Per saldo wordt de sportvoorzieningenstructuur juist versterkt door modernisering van de bestaande tot de structuur behorende WRZV-hallen.
- In 2012 is voor Voorsterpoort een ontwikkelkader vastgesteld, waarin de realisatie van een toekomstbestendige, hoogwaardige en flexibele zone wordt beoogd. Hier is een mix van zowel werken, winkelen, ontspannen en ontdekken mogelijk. Daarnaast valt het gebied in het structuurplan binnen de zone Centrumstedelijk; een dynamisch gebied wat speciaal aangewezen is voor stedelijke en regionale centrumfuncties. De locatie op de Voorsterpoort kan een impuls geven/aanjager zijn voor een verdere ontwikkeling van het gebied Voorsterpoort. Het planinitiatief heeft daardoor ook een positief effect op (de ontwikkeling van) Voorsterpoort.
- Het situeren van de WRZV-hallen op de beoogde plek past binnen het bereikbaarheids- en verkeersprofiel van Voorsterpoort. De laagfrequente en doelgerichte aard van een sportcomplex past binnen overige voorzieningen op Voorsterpoort, waaronder leisure en perifere detailhandel. Verkeersbewegingen kunnen daardoor ten opzichte van de huidige locatie beter worden opgevangen, wat per saldo een positief effect heeft op de omgevingskwaliteit.
- Verder zorgt de nieuwbouw van de sporthallen voor een levendig en aantrekkelijk uitstraling van het gebied. De gevel van de WRZV-hallen aan de Grote Voort, met de centrale entree, is de beelddrager van het gebouw. Daarnaast wordt de openbare omgeving ontworpen met eenvoudige middelen en een beperkt scala aan materialen. De ruimte heeft een herkenbare eenheid. De uitstraling is groen, wat zorgt voor een prettige sfeer in de openbare ruimte en op de parkeerterreinen. Het effect op de ruimtelijke omgevingskwaliteit is daardoor positief.

- Van onaanvaardbare effecten op leegstand is geen sprake. De achterblijvende locatie zal worden ingevuld met andere maatschappelijke functies,. De bestemming laat dit momenteel op onderdelen ook al toe.



## BIJLAGE

## BIJLAGE 1: BELEIDSKADER

### **Bestemmingsplan Voorsterpoort**

De vigerende bestemming van de beoogde kavel valt binnen het bestemmingsplan Voorsterpoort en is Bedrijf - zone 3. Een sporthal past niet binnen deze bestemming, maar voldoet wel aan de gewenste ruimtelijke en programmatische ambities voor deze locatie. De ontwikkeling past in de urgentie om Voorsterpoort te ontwikkelen als centrumstedelijk gebied in Zwolle. Voor het inpassen van de WRZV-sporthal zal de bestemming worden gewijzigd.

### **Ontwikkelingskader Voorsterpoort**

De beoogde locatie voor de nieuwbouw van de WRZV-hallen ligt op Voorsterpoort, ten westen van het Kamperlijntje. In 2012 is voor dit gebied het Ontwikkelkader Voorsterpoort vastgesteld. Dit kader beoogt de realisering van een toekomstbestendige, hoogwaardige en flexibele zone waar een mix van programma aanwezig is: werken, winkelen, ontspannen en ontdekken. Naast een programmatisch kader, zijn kaders opgesteld voor de infrastructuur, de beeldkwaliteit en de openbare ruimte. Deze kaders zijn voor zover van toepassing op de WRZV-hallen, overgenomen in onderhavig document. Een belangrijke notie uit het ontwikkelkader is de aanleg van een nieuwe weg. Deze weg verbindt de Russeweg en Grote Voort en is nodig voor de ontsluiting van toekomstige kavels aan de Blaloweg. Bij de inpassing van de WRZV-hallen is rekening gehouden met de komst van deze weg, zowel qua benodigde ruimte als functioneren van de sporthal.

### **Structuurplan Zwolle 2008**

In het Structuurplan is Voorsterpoort aangemerkt als Centrumstedelijk Gebied. Dit zijn dynamische gebieden speciaal aangewezen voor stedelijke en regionale centrumfuncties. Elk gebied kent haar eigen mix van functies, zoals kantoren, dienstverlening, onderwijs, detailhandel, gezondheidszorg, vrije tijd en uitgaan. De gebieden onderscheiden zich daarmee van de bedrijventerreinen. Voorsterpoort is vanwege de centrale ligging en de goede bereikbaarheid vanuit de stad een belangrijk stedelijk knooppunt voor de stad Zwolle.

### **Op te stellen omgevingsvisie Zwolle**

Klimaatadaptatie, Energietransitie en Circulaire economie zijn belangrijke pijlers in het coalitieakkoord en in de contouren van de nog te ontwikkelen Zwolse omgevingsvisie. Het college heeft klimaatadaptatie en energietransitie benoemd als speerpunten voor de toekomstige stad Zwolle waarin het prettige wonen, werken en recreëren is. Zwolle wil koploper zijn in het praktisch maken van het energieakkoord en de deltabeslissing Ruimtelijke Adaptatie en ziet klimaatadaptatie en energietransitie als kans om te innoveren en als verdienmodel.

### **Actieplan sport en bewegen**

Vanuit het Actieplan sport en bewegen blijkt dat Zwolle het in tegenstelling tot landelijke trends nog steeds goed doet op het gebied van sport en bewegen. Sport en bewegen neemt een prominente plaats in binnen Zwolle Gezonde Stad en zijn er ook projecten gestart op het gebied van arbeidsparti-



cipatie en in het kader van jeugdzorg bij en met de sportverenigingen. De aanwezige sportinfrastructuur met veel en goede sportaccommodaties gespreid over de stad is voor dit alles een belangrijke drager.

#### *Sportaccommodaties en behoefte*

In het Masterplan Sportaccommodaties (2009) is geconstateerd dat de sportaccommodaties goed gespreid zijn over de stad en dat deze qua aantal, capaciteit en kwaliteit goed zijn. Sinds die tijd is de kwaliteit van de voorzieningen alleen nog maar toegenomen. Ook beschikt Zwolle over veel en goed gespreide sport- en beweegvoorzieningen al dan niet in de openbare ruimte zoals de trap- en basketbalveldjes, fitnesstuinen bij zorgvoorzieningen, sportparken en in park de Wezenlanden en het Twistvlietpark. Dit draagt bij aan de sportbehoefte die meer gericht is op flexibele vormen van sport, vooral in ongeorganiseerd of anders georganiseerd verband. De gemeente streeft naar een verdere versterking (kwalitatief) van het aanbod aan sportaccommodaties en -voorzieningen.

#### *Kerndoel sportbeleid*

Kerndoel van het sportbeleid is een bijdrage te leveren aan vitale inwoners. Sport en bewegen dragen als onderdeel van een gezonde leefstijl bij aan het langer gezond en actief zijn van inwoners. Daarnaast draagt sporten en bewegen bij aan de maatschappelijke participatie. Mensen ontmoeten elkaar via sport of dat nu bij de sportvereniging is, bij de sportschool of op straat. Men sport met anderen en zet zich, al dan niet als vrijwilliger, in om de sport en alles wat eromheen hangt op een goede en positieve manier en vaak samen met anderen invulling te geven. Daarnaast ziet de gemeente in sport een uitstekend instrument om een bijdrage te leveren aan het bevorderen van arbeidsparticipatie. Vanuit deze focus op de maatschappelijke rol van sport en bewegen blijft de doelstelling om een zo hoog mogelijke sport- en beweegparticipatie na te streven, waarbij integraal en inclusief sporten als uitgangspunt in levendige, multifunctionele en efficiënte gebruikte sportaccommodaties wordt gehanteerd.

#### *Accommodaties*

Accommodatievraagstukken en –knelpunten worden stadsdeelgericht en zo nodig stedelijk opgelost. Dit betekent dat accommodatievraagstukken en capaciteitsproblemen niet zonder meer op de betreffende locatie worden opgelost, maar dat een oplossing voor een capaciteits- of kwaliteitstekort altijd eerst gezocht wordt op of in bestaande andere sportaccommodaties in het stadsdeel of desnoods de stad. Pas zodra de daar bestaande capaciteit volledig benut is, wordt een afweging gemaakt of uitbreiding noodzakelijk is en zo ja, op welke locatie uitbreiding het meest opportuun is. Uitgangspunt is verder dat de gemeente bij ingebruikgeving van accommodaties een hoge mate van kostprijsdekkendheid nastreeft voor in elk geval die accommodaties waarvoor de gemeente verantwoordelijk is. Daarnaast zijn ook onderstaande uitgangspunten van belang:

- stimuleren van nieuwe concepten bij samenwerkende sportverenigingen ter bevordering van sportparticipatie;
- verruiming van de bestemming alle sportparken, voor zover de (landelijke) wet- en regelgeving zich daar niet tegen verzet;
- stimuleren en initiëren van energiebesparende maatregelen op en in sportaccommodaties;

- efficiënte en optimale benutting van sportaccommodaties realiseren door waar nodig het vergroten van medegebruik en gebruik voor andersoortige activiteiten, prioritering in gebruik en gebruikersgroepen en het afstoten resp. anders benutten van overtollige capaciteit en/of accommodatie(-onderdelen).

### **Nulmeting Sportaccommodaties 2011**

In het Masterplan Sportaccommodaties is door gemeente Zwolle een basisvisie geformuleerd op multifunctionaliteit en medegebruik voor de sportaccommodaties in Zwolle. Deze definities zijn als volgt:

*Multifunctionaliteit houdt in dat de sportaccommodatie voor meer verschillende functies gebruikt gaat worden dan nu. Functies die kunnen worden toegevoegd dienen beleidsdoelen uit de driehoek onderwijs-sportwelzijn te ondersteunen. Daarmee wil de gemeente een impuls geven aan het versterken van de integrale aanpak tussen deze beleidsterreinen en de exploitatie van accommodaties verbeteren. Multifunctionaliteit is geen doel, maar een middel om daar waar inhoudelijk en financieel kansen liggen, accommodaties ruimtelijk te versterken.*

*Medegebruik betekent dat er naast de bestaande gebruikers ook andere organisaties van dezelfde sport gebruik maken van de sportaccommodatie. Een optimaal medegebruik van de stadsaccommodaties is daarbij het uitgangspunt om daarmee de exploitatie van de accommodaties te verbeteren. Medegebruik door sporters met een handicap wordt gefaciliteerd door accommodaties daartoe te equiperen.*

### **Gezondheidsvisie**

De visie van Zwolle is: "We willen dat inwoners van onze stad voldoende gezond zijn, zodat zij naar vermogen kunnen meedoen. Gezondheid wordt in samenwerking bevorderd, dat wil zeggen met lokale partners in de stad, integraal binnen de gemeentelijke organisatie en waar mogelijk in samenwerking met inwoners. Hierbij heeft de gemeente speciaal oog voor het verkleinen van gezondheidsachterstanden". Vanuit deze visie zijn verschillende speerpunten benoemd. Deze punten hebben echter weinig betrekking op sportaccommodaties en zijn daardoor niet nader uiteengezet.

### **Evenementenbeleid**

Evenementen zijn belangrijk voor Zwolle. Dat geldt voor toeristische evenementen, voor sportevenementen en voor culturele evenementen. Evenementen zorgen voor levendigheid en sfeer in de stad. Ze dragen bij aan de leefbaarheid van de stad en voorzien in een omvangrijke behoefte aan ontspanning en vermaak. Evenementen versterken de sociale cohesie. En, zeker belangrijk, evenementen en festivals dragen bij tot de trots op de stad. Sportevenementen hebben daarnaast een groot belang voor de sportdeelname in Zwolle van de Zwolse burgers.

